

Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete
H-1085 Budapest Somogyi Béla u. 20.,
tel.: (1)214-5842 tel/fax: (1)-266-34-64,
pdsz@t-online.hu

dr. Maruzsa Zoltán köznevelésért felelős államtitkár
Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke
részére

Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Elnök Asszony!

A 2023/2024. évi tanév kezdetéig már csak napok vannak hátra. A tanév rendjéről szóló miniszeri rendelet igen későn, 2023. augusztus 22-én került kihirdetésre. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt (továbbiakban: Nkt.) is módosító 2023. évi LII. törvény végrehajtási rendeletének tartalma még mindig nem ismert. A szakszervezetünkhöz érkezett visszajelzések szerint **igen nagy a jogbizonytalanság a tantestületekben**. Az intézményvezetők végrehajtási utasításokra várnak olyan kérdésekben is, amelyeket a jogszabálmódosítások egyáltalán nem érintenek.

Kollégáink pl. olyan esetekről számolnak be, hogy **állítólag tankerületi központi utasításokra nem lehetséges az iskolákban csoportbontás keretében 14 fő alatti csoportokat létrehozni, ezáltal veszélybe kerül egyes nyelvek csoportbontásban történő oktatása, mi több, konkrétan egyes nyelvek oktatása is**. Történik ez annak ellenére, hogy az Nkt. 25. § (7) bekezdése, amely a létszámokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza, 2023. szeptember 1-jétől nem módosul.

Eszerint „Az óvodai csoportok, iskolai osztályok, kollégiumi csoportok minimális, maximális és átlagléttségét a 4. melléklet határozza meg. Az óvodai csoportra, iskolai osztályra, kollégiumi csoportra megállapított maximális létszám a nevelési év, illetve a tanítási év indításánál a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal átléphető, *továbbá függetlenül az indított osztályok, csoportok számától, akkor is, ha a nevelési év, tanítási év során az új gyermek, tanuló átvétele, felvétele miatt indokolt. A minimális létszámtól csak akkor lehet eltérni, ha azt az óvodai, tanulói jogviszony nevelési, tanítási év közben történő megszűnése indokolja*. A művészeti felsőoktatási intézmény által fenntartott nyolc évfolyamos gimnázium osztályainak minimális, maximális és átlagléttségét a szakgimnázium (művészeti) létszámkeretei szerint kell meghatározni. Az Arany János Tehetséggondozó Programban és az Arany János Kollégiumi Programban a minimális osztály-, illetve kollégiumi csoportlétszámtól legfeljebb húsz százalékkal el lehet térni.”

A hozzánk érkezett jelzések alapján a kurzívval jelölt szövegrész értelmezésével van gond. Ezért lenne fontos egyértelművé tenni minden igazgató számára – beleértve a tankerületi igazgatókat is –, hogy **ez a rendelkezés nem vonatkozik az iskolai csoportbontásokra, és az így létrejövő tanulócsoporthoz. Azokról az intézmény továbbra is a tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretén belül – létszámhatár nélkül – jogosult dönteni**.

A másik gyakori probléma, amelyet jogsegélyszolgálatunknak jeleznek **a kollégák, a tantárgyfelosztás szerint ellátandó tanítási órák, foglalkozások számát érinti.** E kérdést a 2023. szeptember 1-jétől hatályos módosítások viszont érintik. Az Nkt. 62. §-ának 2023. szeptember 1-jétől hatályos (5)-(6) bekezdése szerint:

„(5) A nevelési-oktatási és a pedagógiai szakszolgálati intézményekben pedagógus-munkakörökben dolgozó pedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (a továbbiakban: kötött munkaidő) az intézményvezető által – az e törvény keretei között – meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni.

(6) A teljes munkaidő hatvan százalékában – azaz huszonnég órában – (a továbbiakban: neveléssel-oktatással lekötött munkaidő) tanórai és egyéb foglalkozások megtartása rendelhető el, amelybe bele kell számítani heti két-két óra időtartamban a pedagógus által ellátott osztályfőnöki, kollégiumi, tanulócsoporthoz vezetői, vagy munkaközösség-vezetéssel összefüggő feladatok, továbbá heti egy óra időtartamban a tanulók nevelési-oktatási intézményen belüli önszerveződésének segítségével összefüggő feladatok időtartamát. E szabályokat kell alkalmazni abban az esetben is, ha e törvény egyes pedagógus- munkakörök esetében az e bekezdésben foglaltaktól eltérően határozza meg a munkaidő egyes feladatokra fordítandó részeinek arányát. A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.”

Ebből álláspontunk szerint egyértelműen következik, hogy **az osztályfőnököknek, a munkaközösségvezetőknek heti 22-nél több tanóra, ha mindkét megbízást betölti, heti 20-nál több tanóra beleértve az egyéb foglalkozást, a tantárgyfelosztásban rendes munkaidőben nem állapítható meg. Az előírt többlettanítás 2023. december 31-éig rendkívüli munkaidőnek minősül, 2024. január 1-jétől pedig a pedagógusok új életpályájáról szóló 2013. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) szerinti többlettanításként állapítható meg.** Amennyiben az érintett szakszervezeti tisztségviselő is, a taglétszám alapján járó munkaidő-kedvezménye, amennyiben azt igénybe veszi, a szakszervezeti munkaidő-kedvezmény a fenti munkaidőrészt tovább csökkenti 2023. szeptember 1. és december 31. között az Mt. 274. §-ában és a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 18. §-ában foglaltaknak megfelelően (a munkaidő-kedvezmény 80%-át a neveléssel, oktatással lekötött munkaidő terhére, 20%-át az előlotti kötött munkaidő terhére kell kiadni).

Napköziben dolgozó kollégáinktól olyan visszajelzések érkeztek, hogy arra hivatkozva, hogy a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőbe csak a foglalkozások (másnap tanórákra történő felkészülés, szabadidős foglalkozások) tartoznak, amelyek sok esetben nem tesznek ki napi két óránál, tehát heti 10 óránál többet, **a kollégáknak a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő fennmaradó részében az igazgató a tantárgyfelosztásban további tanítási órák megtartását rendeli el.** (Van olyan visszajelzés is, mint ez pl.: "Napköziben 1 tanóra osztható ki pedagógusnak, a többi részt, ügyeletet, ebédeltetést, este 6-ig történő felügyeletet NOKS-os munkatárs is elláthatja" – így az igazgatói (tankerületi?) álláspont. No, de mi a helyzet, ha az intézményben a tanulólétszám alapján csak egyetlen pedagógiai asszisztens jár vagy egy sem? **Ez esetben azonban a napköziben dolgozó kolléga kötött munkaidejébe nem fér bele, ha a foglalkozások mellett minden nap több óra felügyeletet, tanulócsoporthoz vezetői feladatot is el kell látnia, mert a munkaidejének ebben a részében kell elvégeznie neki is a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdésében felsorolt további feladatokat is.** Mindezeket összevetve, abban az esetben, ha az intézményvezető a fentiek szerint jár el, a napköziben dolgozó pedagógus számára az intézményvezető által elrendelt, **heti 32 órát meghaladó munkaidő rendkívüli munkaidőnek minősül, és az Mt. 143. §-a szerint fizetendő ki. Nem**

tudjuk azonban, hogy 2024. január 1-jétől milyen jogcímen történik esetükben a kötött munkaidőt, ill. a rendes munkaidőt meghaladó többlet kifizetése.

Több intézményből jelezték, hogy a tankerületi központ szóbeli utasítására **a jövő héten minden nap 08.00-tól 16.00 óráig minden pedagógusnak az intézményben kell tartózkodni.** Ez a munkáltatói, egyben fenntartói utasítás álláspontunk szerint **teljességgel jogellenes.** Ellentétes a fent idézett, Nkt. 62. §-ának 2023. szeptember 1-jétől hatályos (5)-(6) bekezdésében, valamint a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 17. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakkal. Az (1) bekezdés taxatív felsorolást tartalmaz a kötött munkaidő neveléssel-oktatással lekötött munkaidő feletti részének terhére elrendelhető feladatokról. A (3) bekezdés szerint „A kollektív szerződés, ennek hiányában a munkáltató határozza meg, hogy melyek azok a feladatok, amelyeket a pedagógusnak a nevelési-oktatási intézményben, pedagógiai szakszolgálat intézményében, és melyek azok a feladatok, amelyeket az intézményen kívül lehet teljesítenie.” Véleményünk szerint az a munkáltatói magatartás a fenti rendelkezéseknek nem felel meg, amely alapján – feladatmeghatározás nélkül – a tankerületi igazgató vagy az intézmény igazgatója a kollégákat az intézményben tartózkodásra berendeli, **az pedig különösen jogsértő, ha a benntartózkodást a teljes heti munkaidőre, tehát a kötetlen munkaidő terhére is elrendeli.** 2023. december 31-éig nem a Púétv. és a máig ismeretlen tartalmú végrehajtási rendelete alapján kell a munkaidő-beosztást elrendelni.

A jubileumi jutalom helyébe lépő közfoglalkoztatási jutalomnál is többen jelezték, hogy a jelenlegi törvényi szabályozással elesnek ettől a juttatástól. Ilyen eset az pl., amikor a pedagógusnak, akinek 2023. december 31-ig 24 év 6 hónap közalkalmazotti jogviszonyban töltött ideje lesz, majd a Púétv. alapján, 2024. január 1-től 30 év és 6 hónap. Így nem lesz jogosult a 25 és 30 év után járó köznevelési foglalkoztatotti jutalomra sem. Egy végrehajtási rendeletben ezt a kérdést is rendezni kellene, ha már a törvény nem tér ki erre, csak arra, hogy aki az azonos időre járó jubileumi jutalmat már megkapta, még egyszer nem szerez jogosultságot. Mivel az elért napja az esedékesség, ezért a visszamenőlegesség a törvény szerint kizárt.

A Púétv. végrehajtási rendeletéről szóló egyeztetések második alkalmával dr. Madarász Hedvig főosztályvezető asszony, aki nem rendelkezett felhatalmazással az eddigi felvetések vonatkozásában, nem ismertette ezekről a kormány álláspontját arra hivatkozva, hogy azt a kormány még nem alakította ki. A végrehajtási rendelet tervezetét nem tudtuk végig megvitatni, de az volt az ígéret, hogy lesz következő egyeztetés. Egy héttel később, a 2023. augusztus 16-ai sztrájk tárgyaláson a kormányoldal részéről az a javaslat hangzott el, hogy a végrehajtási rendeletervezetről több egyeztetés ne legyen, a szakszervezetek küldjék meg további esetleges javaslatukat és észrevételeiket. Ekkor és azóta sem kaptunk arra vonatkozó visszajelzést, hogy az eddigi felvetéseinket a kormányoldal befogadta-e, ill. melyeket fogadta el, és melyeket utasította vissza. **Annak érdekében, hogy tartalmi észrevételeket tehessünk, kérjük Államtitkár urat, szíveskedjék megküldeni címünkre a végrehajtási rendelet jelenlegi változatát, amelybe az eddigi esetleges változtatások bekerültek.**

Kérjük továbbá, hogy a fenti felvetéseink alapján készüljön világos tájékoztató az igazgatók és a nevelőtestületek számára annak érdekében, hogy a tantárgyfelosztások, a munkaterhelés, az intézményben tartózkodás rendje, összességében a foglalkoztatás minden intézményben jogszerű legyen!

Budapest, 2023. 08. 27.

A PDSZ Országos Választmánya